

SINIF Destan Dönemi Türk Edebiyatı / Olay Çevresinde Gelişen Metinler (Destan)

1. Geleneksel olarak yayılan, toplumun hayal gücünün etkisiyle biçim değiştiren, evrenin doğuşu ve türeyiş ile ilgili hayalî, alegorik anlatımı olan hikâyelere - - - - - denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) destan B) mit
C) koşuk D) sav
E) sagu

2. I. Işık
II. Rüya
III. Yada taşı
IV. Simurg
V. Ağaç

Yukarıdakilerden hangisi Türklerin kullandığı mitolojik unsurlardan biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Türk destanlarında bulunan bu mit üç yönüyle yer alır: Sığınak (oba), ana ya da ata varlığı, devleti temsil eden sembol.

Burada açıklaması verilen Türk miti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Işık B) Rüya
C) Ağaç D) Mağara
E) Ok-yay

4. (I) Destanların ortaya çıkışları, sözlü olarak yayılmaları tarihin ilk çağlarına rastlar. (II) Manzum olarak söylenmeleri ve yazıya geçirilmeleri ise çok sonra olmuştur. (III) Destan yaratmış bir millet olmak, köklü bir geçmişe sahip olmakla mümkündür. (IV) Destan oluşturacak kadar köklü bir geçmişe sahip olmayan milletlerin destanı da yoktur. (V) Destanlar abartılı anlatımlarına rağmen evrensel konuları işleyerek bütün milletlere ait olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde destanlarla ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. • Milletleri derinden etkileyen tarihî ve sosyal olayları anlatır.
• Çoğunlukla manzumdur.
• Olağanüstü güçlere sahip, insanüstü özellikler gösteren kahramanları vardır.
• Kahramanları genellikle tip özelliği gösterir.

Yukarıda özellikleri verilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destan B) Koşuk
C) Mit D) Mesnevi
E) Halk hikâyesi

6. I. Yiğitlik, kahramanlık, göç, savaş, yurt sevgisi gibi konular işlenir.
II. Modern çağlarda oluşmuşlardır.
III. Zaman ve mekân öğeleri vardır ancak belirli bir zamanı ve mekânı dile getirmez.
IV. Epik şiirin ilk örneği kabul edilir.
V. Anlatıcı, olayları genellikle hâkim (ilahî) bakış açısı ile sunar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde destanlarla ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Destan Dönemi Türk Edebiyatı / Olay Çevresinde Gelişen Metinler (Destan)

7. Ay oğullar kop men aşdum
Uruşgular kop men kördüm
Çıda birle ok kop atdum
Aygır birle kop yürüdüm
Düşmanlarını ıglagurdum
Dostlarımı men küldürdüm
Kök Tengrige men ötedim
Senlerge bire men yurdum

Günümüz Türkçesiyle:

(Ey oğullar çok sınırlar aştım. Çok vuruşmalar gördüm. Kargı ile ok attım. Atlarla yürüdüm. Düşmanlarımı ağlattım. Dostlarımı güldürdüm. Gök Tanrı'ya borcumu ödedim. Artık yurdu sizlere veriyorum.)

Oğuz Kağan Destanı'ndan alınan bu bölümle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahenk unsurlarına yer verilmiştir.
B) Manzum olarak yazılmıştır.
C) Düşünceye dayalı ağır bir anlatıma sahiptir.
D) Savaş, kahramanlık teması işlenmiştir.
E) Dinî inanışlara yer verilmiştir.

8. I. Yazının bulunmadığı ya da yaygınlaşmadığı bir kültürde doğan, uzun bir süre ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa aktarılaraq toplumun ortak hayal gücüyle biçimlenen destanlara yapma destan denir. ( )
II. Doğal destanlar üç safhada oluşur: Doğuş, yayılma, derleme safhası. ( )
III. Ulusal bilinci artıran, birliği sağlayan metinlerdir. ( )
IV. Destanlar, doğal ve yapma destan olmak üzere ikiye ayrılır. ( )
V. Halkın içinden çıkmış sıradan insanların konu olduğu kahramanlar vardır. ( )

Destan türüyle ilgili yargılardan doğru olanlara(D), yanlış olanlara (Y) yazıldığında doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I.	II.	III.	IV.	V.
A)	(Y)	(D)	(D)	(D)	(Y)
B)	(D)	(D)	(Y)	(D)	(D)
C)	(Y)	(D)	(D)	(Y)	(Y)
D)	(D)	(Y)	(Y)	(D)	(D)
E)	(Y)	(Y)	(D)	(D)	(Y)

9. Kırgız Türklerine ait bir destandır. Destanın 11-12. yüzyıllar arasında meydana geldiği düşünülmektedir. Dünyanın en uzun destanıdır (400000 mısra). Adını, destan kahramanından alır. Destanda, kahramanının doğumu, daha beşikte iken konuşmaya başlaması, kâfirleri yeneceğini söylemesi, mücadelesi, kahramanlıkları vb. anlatılır.

Bu parçada sözü edilen Türk destanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Satuk Buğra Han Destanı
B) Manas Destanı
C) Cengiz Han Destanı
D) Battal Gazi Destanı
E) Köroğlu Destanı

10. I. Tema
II. Dil ve anlatım
III. Mekân
IV. Zaman
V. Kişi

İlahî bakış açısı
Belirsiz (hayalî) süre
Dev, geri, cin
Kahramanlık

Numaralanmış destan unsurlarından hangisi, karşısında verilenlerden herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. I. Sinto
II. Kalevala
III. Nibelungen
IV. Gilgamiş
V. Ramayana

Hint
Sümer
Japon
Finliler

Numaralanmış destanlardan hangisi, karşısında verilen milletlerden herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Adı : .....
Soyadı : .....
Sınıf : .....
NO : .....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru : .....
Yanlış : .....
Boş : .....
Puan : .....